

Šum tvých vlasů

zdeněk jirásek
slatiňanský

Illustrations **František J. Kalenský**

Pukne skála
a vysype se kámen
Pukne hráz
a vyteče voda
Pukne břicho
a vyvalí se smrad
Pukne hlava
... a nic

Na hrobu básníka

zasad'te strom
Každý list
bude jedno slovo

Na podzim
ty listy sbírejte
a skládejte
správně za sebou

Pak se stane hřbitov
tím nejkrásnějším místem

Na hrobu básníka
zasad'te strom
Každý list
bude jedno slovo

*(Ale hroby některých básníků
bych možná vynechal)*

Cesty se delší
Kopce zvedají
Schodů přibývá
Jen čas
čas ubývá

CHEB 1978

Čtyřicetkrát má milá
uslyšíš psy na měsíc výt
Čtyřicetkrát
dostaneš směšný plat
a rudě zapláčeš rozkrokem

Za tu dobu má milá
já řeknu milion sprostých slov
a proonauji litry semene

Jinak vůbec nic

DOUPOV 1979

Čas není vlastně nic
Na zdi dávno opuštěného
rozstříleného domku
jsem četl nápis v azbuce
Мой дом Москва за тысяча *
A mě zbývá něco přes tři sta
Ještě včera to bylo nekonečno
a dnes jsem vlastně už
jednou nohou doma

* *Moj dom Moskva za týsičá*

Slyším šum tvých vlasů v bezvětrí
Ve tmě husté jako kolomaz
vidím plachost tvých očí
A na tvém břiše
dobře skrytém
vidím jezírko živé vody
Jen proto mohu napsat tuto báseň

Už dávno dozněly tvoje kroky
Ale tvůj obraz
se mi zjevuje jako fata morgana
A tvůj horký dech
cítím na tváři
Až mě z toho mrazí

VZPOMÍNKA

Vzpomněl jsem si na holku
kterou jsem miloval v osmnácti
Měla hezkou tvář
A vůbec všechno
Jen jméno měla divný
Vzpomněl jsem si na ni
Jak teď asi vypadá
Asi to bude obtloustlá matrona
S vytahanejma kozama a velkou prdelí
Bude si maskovat vrásky a šediny
Bude čumět na stupidní seriály
Nebude na ni pěkný pohled
A bude protivná
Vzpomněl jsem si na ni
Kolik jí asi tak bude
Ale kurva!
Neměl jsem vzpomínat
Vždyť ono jí je míň než mně

PODVOD

Všechna ta tělesná zdatnost
je pryč
Rychlost, síla, vytrvalost, obratnost
I odvaha se pomalu vytratila
Jo, to je v pořádku
S tím jsem koneckonců počítal
Jen jsem čekal
že ty ztráty budou nahrazeny
moudrostí
Takhle se cítím podveden

Čaj piji nejraději sám
To pak mám k lidem nejbliž
A s každou miskou
mám větší touhu
udělat někomu radost
Tak mě nechte v klidu pít
Vyplatí se vám to

Ted' jsi ještě prasetem

Už máš blbou náladu
a jsi nervózní
Ale pořád jsi ještě prasetem
Nejchytřejším zvířetem
Za chvíli z tebe
ten hodný pán
udělá vepřový
Pak teprve tě budou mít
lidi rádi

Jsou-li nějaké další životy
bylo by spravedlivé
kdyby se karty vyměnily

Nemám rád tenhle vítr
Přináší mi tvé vzdechy
staré dvacet let
Nemám rád tenhle vítr
Přináší mi tvé kroky
zvolna se vzdalující

SLUNCE

Slunce nad hlavou

Slunce v srdci

Slunce v duši

Slunce v žilách

Slunce je život

Slunce je smrt

Dlouhé čekání na západ

na tmu

na měsíc

Nejkrásnější je slunce

v tvých očích

pod měsícem

VYSOČINA

V kopcích Vysočiny
umí být krušno
a teskno
Kopce Vysočiny umí bolet
A jak se umí zlobit
Vysočina
Přesto ji nemůžeš nemilovat
Vysočina
je jako tvoje žena

STÁŘÍ

Květiny v trávě povadly
A jiné nevyrostou
Chybí jim vláha
A slunce
Snad i vůle

Květiny v trávě povadly
A jiné rostou
o kus dál

VELKÝ ČIN

Toužím po velkém činu
Pln odhodlání kasám rukávy
Teď si jen vybrat

Na báseň mi chybí talent
Na román píle
Na zdolání hory nemám sílu
Na politiku jsem příliš slušný

... ale rukávy mám už vykasané

Pomiluji svou ženu

Neberme zemi, co jí patří

Zrušme krematoria!

Nechte mě být hnojivem
Prachem
z kterého jednou vyroste
bodlák

Lehnu si na nahý na louku

Nechám se prorůst trávou
a kytkami

A vstanu krásně oblečený

I strom má oči
I potok má uši
I zem má paměť
Každý kámen
Každá hrouda hlíny
Co by mohly vyprávět
Těch příběhů, těch osudů ...
Té krve, toho potu co vypily
Těch těl co pohltily
Kdo umí v zemi číst
dozví se mnohé
A pak má úctu a pokoru
A cítí nezměrnou bolest
když přijede zeměvrah s betonem

MOROVÝ SLOUP

Z morového sloupu na náměstí
vystupují mrtví
Dlouhý zástup těch
kterým sloup nepomohl
neslyšně plyne ulicí
do háje na kraji města
Jde se projít nebo mstít

Po chvíli městem
morový zaváněl háj

VZPOMÍNÁNÍ

Každá pěkná vzpomínka bolí
Stojím na místě
kde jsem tě líbal
A dnes ani nevím
kde je ti konec
Jindy zas přijdu na místo
kde jsme v černé noci
nazí plavali
A měli jsme krásná těla
Mladší o třicet let
Nebo dojdu ke skále
pod kterou jsem úplně sám
spal uprostřed ledna
A bylo mi nádherně
A tamhletu horu jsem celou vyběhl
Osm kilometrů do kopce za čtyřicet minut
Dnes to jdu hodinu a půl
Každá pěkná vzpomínka bolí
Pěkné vzpomínání
je pěkný masochismus

SLZY

Tolikrát jsem byl smutný
Někdy hodně, někdy dlouho
Ale slzy mně nikdy nepomohly smutek odplavit
Zapomněl jsem brečet
Začalo to tím
že Vinetou taky nikdy nebrečel
A tak mi během let oči vyschly
Tolikrát chtěl jsem si pobrečet
Ale nejde to
Závidím každému jeho slzy
Myslel jsem, že je to navěky
ale nedávno přišel záblesk naděje
Četl jsem nahlas povídku Oty Pavla
a najednou jsem ucítil vlhko v očích
Příběh Jana Veselého, který jsem znal nazpaměť
mě dojal
a já jsem se zastyděl
a vůlí ty slzy zahnal
Důstojně jsem dočetl
a posluchači si ničeho nevšimli
Ale já najednou vím, že tam jsou
a je to příjemný pocit
Vím, že je budu v životě ještě potřebovat
A možná, že mně ani nevyschly
Možná, že ve mně stále všechny jsou
Možná jednou povolí stavidlo
a já se vypláču
Vyplavím ze sebe všechnu bolest
A třeba se i utopím
Utopím se ve vlastních slzách
Zbaven veškeré bolesti
budu šťastným utopencem

LÉTO

Všechny ty dívky létem rozzářené
s rozkvetlým a voňavým pohlavím
obcházejí kolem mě
V uctivé vzdálenosti
A uctivě mě zdraví
cudným úsměvem

Je to příjemné, ale
...jak jim říci
že s tou uctivostí
to nemusí přehánět

Zatímco mé svaly tiše atrofují
duše je blažená

Když cítím tvé vlasy
na mé tváři
tvé slzy
na mé hrudi
a tvé ruce
kdekoliv
vím, že ještě žiji
a nic mi nechybí

Podzimní chladná Orlice
zve mne do svých vod
Ozdobená spadáním listím
je svůdná jak žena
na druhém břehu
zabitá zde před sto lety
a jen pro mě se teď zjevívší
Nořím se do vod
a plavu za svou bludičkou

STAŘÍK

Postavu má štíhlou a rovnou
jakoby mu netáhlo už
na osmý křížek
Šedivé vlasy, strniště na tváři
kulaté brýle
klobouk a hůlka špacírka
Vypadá jako filosof
nebo filmový režisér
Ruce má čisté a jemné
bez jediného mozolu
Jako by nikdy nepracoval
ničím jiným než perem

Od obušku
kterým padesát let mlátil vězně
se mozoly nedělají

Ale to už je dávno
Vše je zapomenuto
Ostatně mlátil jen
ve jménu socialismu a míru
Svědomí má čisté

Milý a hodný stařík

Jako když se dotknou
dva okvětní lístky chudobky
Tak lehké to bylo políbení
Ale i kdybych byl mrtvý
cítil bych ho
až do morku kostí

LÉK

Z vlasů ti vyženu tmu
sfouknu ti smutek z očí
a z úst setřu samotu
Pak vezmu tě do hlubin
své temné duše
a uchvátím vše
co z tebe ještě zbývá

ŠTĚSTÍ

Býval jsem s tebou
šťastný, lásko
Až to bylo zbytečné
Nepotřebuji štěstí
najednou tunu
Lepší je kilo každý den
Škoda, že neumím
to velký štěstí naporcovat
a ukládat na horší časy
Někdy by se hodilo
i deko

SVĚT PATŘÍ JINÝM

V kavárně jsem si vyndal
knížku básní
před chvílí koupenou v antikvariátě
U vedlejšího stolku
dva mladíci nad dvěma
notebooky
vedli řeči
kterým jsem vůbec nerozuměl
Nedokázal jsem číst
a tak jsem perem do sešitu
napsal tuto divnou báseň

Možná je načase
abych umřel
Svět patří jiným

STOKA

Stoka vytékající z hradu
rozlévá se do ulic a do polí
Hustá smradlavá břečka
kde se jak sinicím daří
vyřčeným i nevyřčeným lžím
vystoupala nad kotníky
Proti všem přírodním zákonům
teče i do kopce
Z nevysychajícího pramene
jako ze sopky tryskají další tuny břečky
Boty budu muset vyhodit
Už nepůjdou vyčistit
Tak jako pole už nikdy
nebudou rodit

Když člověk nemá co říci
měl by mlčet
Ale má-li co říci
mlčet nesmí

Hranice jsou nestálé
I hranice ticha
O hranici morálky
nemluvě

PESIMISMUS

Utírám od hovínek
běloučkový zadeček
své malé holčičky
a v duchu se ptám
kdo bude jednou utírat
sračky z mé
stařecké, scvrklé prdele

JAZZ

Moje žena spí
Nebo na mě čeká
A já v kuchyni u rádia
poslouchám jazz
Poslouchám trubku
A nakřáplý hlas
A lituji
že nejsem černoš
A nemám chrapot

NEURČITÉ POHLAVÍ

Prsten

Náramek

Řetízek

Náušnice

Melír

Drahá voňavka

A přesto to má koule!

Čert ví, co to je

V TŘEŠŇOVCE

Rozkvetlé třešně
a bzučení včel
to jsou tanečnice
a zámecký orchestr
Chodím s nimi tančit
a v duchu si je představuji
bez šatů
Když však z nich ty šaty opadají
už to není ono

DOTEK

Neujal se můj dotek
Nerozkvetl
jak jsem si přál
Zvadnul a zetlel
Vyšuměl beze stopy
To měl bych asi i já

NĚCO SE BLÍŽÍ

Necítím nijak zvlášť
že stárnu
ale vidím
jak stárnou mí přátelé
Měl bych si koupit
nějaký slušný oblek

Srnec barvil jehličí
do ruda
a ještě bojoval
zatímco milovník lesa
a zvěřiny
pomalu přicházel
s hlavní ještě kouřící

Nepoznal jsem ji
na první pohled
Tak na druhý, třetí
Je už stará paní
Šíleně, šíleně
to letí
Už nikdo se jí nedvoří
Nikdo neklaní
Kdo ví, že kdysi
měla krásné tělo
Kdysi dávno
v minulém století
Ale ještě vím
jak horce
se pod mými prsty chvělo
Byli jsme mladí
a prokletí

Někam se mi zakutálel míč

A nemohu najít prak
i spoustu jiných důležitých věcí
A taky poslední dobou
se nějak víc vyhýbám kalužím
Jsem nějaký divný

LOUKA POD TARABKOU

Jestli se pánu Bohu
něco povedlo
pak je to louka pod Tarabkou
To ticho by se dalo porcovat
a rozdávat potřebným
A běhají tam srnky
a za tmy divočáci
Možná tam tančí i víly
to však nevím jistě
jen si to myslím
Na podzim jsem ji celou posekal
a na jaře tam pokvetou
vzácné orchideje
Přijedu se na ně podívat
Čichnout si k nim
... a možná je i políbím
Alespoň orchideje
když už ne ty víly

OČI

Žádná nemůže mít
toho v očích tolik
jako mladá cikánka
sotva přes dvacet let
tři děti
muže, co ji bije
a hlídá jako psa
věčně bez koruny
Žádná nemůže mít v očích
tolik bolesti
tolik krásy
tolik slz
vybrečených i nevybrečených
tolik radosti
Štěstí i zoufalství v jedněch očích
Ba i smrt tam vidím
v těch krásných očích cikánských

TOUHA

Víš, jak je asi ptákovi v kleci
u otevřeného okna
s výhledem na nebe
ozdobené kroužícím kánětem?
Ta chvíle velkého letu
od klece ke káněti
by stála za to
Až jednou otrokář zapomene zavřít dvířka
určitě ji podnikne

Víš, jak je mně
když se dívám do tvých oken?
Ale já, až je necháš otevřené
zůstanu sedět ve své kleci
svázaný strachem

ROČNÍ OBDOBÍ

Letošní jaro už nebylo moje
Ani léto mi nepatřilo
Až podzim
Podzim je můj
A brzy přijde čas
kdy mi do života vstoupí zima
A ta už mi zůstane věrná

NA BĚŽKÁCH

Dvě ostré špice
střídavě bodají
do mé tupé
a jediné hlavy
aniž bych cítil bolest
Levá, pravá
Levá, pravá
Stovky bodnutí
a s každým mi vniká do těla
malá dávka štěstí
Pak zatočím doleva
a můj stín
se mi přesune na pravobok

CHATKA GÓRZYSTÓW

Přemýšlel jsem
je-li to víc
knihovna v hospodě
nebo
hospoda v knihovně
Teď, když jsem tu sám
vím, že platí to druhé
V každém případě
je v té polské
jizerské boudě
kde nemají ani elektriku
a kam se můžete dostat jen pěšky
nebo na běžkách
zatraceně příjemně

V čajovně

přímo před mýma očima
si zcela nečekaně
kdo ví, co ji k tomu vedlo
prostě jen tak
jako nic
rozpustila vlasy
svázané do culíku
Bylo to
jako když poupě
ještě zelené
najednou vykvete

Vstoupil do čajovny
a jako by sem nepatřil
Oblek, kravata
pleš, břicho
Dal si čaj
Pil ho sám
... a usmíval se!
Vstoupil do čajovny
a usmíval se
Velmi sympatický pán

Přejmenuji si tě

Dám ti jméno

Oáza

V oáze je studna

A svěží vzduch

Je tam stín

A ticho, co léčí

Přejmenuji si tě

Budu ti říkat

Oázo

Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky
Včerejší její voda dnes je kdesi u moře
Tady jsme se kdysi milovali
a já si tu vybral štěstí na deset let dopředu
Rád bych si to zopakoval
Ale kde je ti konec?
A kde je konec mě?
Ta naše tehdejší chvíle
je dnes kapkou
někde v dalekém vesmíru

PIANISTKA

Některé kombinace obrazu a zvuku

stojí za to prožít

Praskání ohně

Šumění lesa

Hučení splavu

Ale tahle hudba

spolu s tou pianistkou ...

Mám piano rád jen tak

Ale s ní ...

BOLEST

Procházky někdy strašně bolí
To když kráčím místem
kde ještě včera byla
úplně obyčejná zem
neměnná snad tisíc let
a dnes se to tu modří bazény
uprostřed golfových trávníků
kde nikdy nestačí vyrůst pampeliška
a jitrocel je plevel
Bolí taková procházka
U srdce bolí

ODCHODY A PŘÍCHODY

Neprožiješ dvakrát stejnou vteřinu
Mizí dny
Mizí lidé
Co se jich už ztratilo
Někteří daleko
Někteří navždy
A přicházejí jiní
které už nestihnu poznat
a nikdy nebudu vědět
mám-li je milovat

Chci mít rád
chci umět odpouštět
být vždy nad věcí
a mít pochopení
Snažím se, věřte mi
ale ne vždy se zadaří

Listí opouští své stromy
a dopadá daleko od nich
Nikam se mi nechce
a mám dost času
Vyplním ho poezií

ŠKODA

Škoda je každého kroku
který jsem neudělal
Škoda je každého pohlazení
které jsem nerozdal
Škoda je všech lásek
které jsem promarnil
Škoda je všech básní
které jsem nechal potopit
do zapomnění

ZÁKONY ŽIVOTA

Aby mohli být bohatí
musí být i chudí
Aby mohli být silní
musí být i slabí
Aby mohli být chytrí
musí být i hloupí
Aby mohli být šťastní
musí být i nešťastní

Každá moje slza
Přinese někomu štěstí

MYŠLENKA

Teď když tě potřebuji
tak tu nejsi
Čekám na tebe
Vyhlížím tě
Volám
A nic
V hlavě prázdno
To byste nevěřili
jak to bolí

POD RÉVOU

Sedět v létě pod révou

Dívat se jak zraje

Dýchat jak voní

Poslouchat jak zpívá

Je skoro stejně tak krásné

jako na podzim

pít její krev

NA STRÁŽI

Pomalů končí mrazivá noc
Světlo ještě prohrává s tmou
Sto kroků tam, sto kroků zpátky
A znovu a znovu
Sněh křupe pod nohama
Před zimou nejde utéct
Zbraň, ze které bys na nikoho
neuměl vystřelit, těžkne
A před tebou za zdí obyčejný ošklivý panelák
V jediném rozsvíceném okně vidíš siluetu muže
Asi snídá a chystá se do práce
A ty závidíš, strašně závidíš
Panelák ti připadá jako zámek
A snídání o půl páté pokládáš za vrchol štěstí
Ještě hodinu a půl a pak tě vystřídají

MÉ DCEŘI JE ŠEST

Mé dceři je šest
a já cítím, že něco
nedovedu to pojmenovat
končí
Myslím na to
jak dlouho se mě ještě
bude držet za ruku
Jak dlouho se ke mně
bude v posteli tulit
Mé dceři je šest
sleduji jak moudří
a cítím radost i smutek

KUS MÉHO JÁ

Někdy mě v těle zbolelo něco
o čem jsem ani nevěděl
že to mám
To něco mi jen občas
dá na vědomí
že je mojí součástí
Dávno zapomenuté lásky
přikryté vrstvou prachu
se mi nečekaně vrací ve vzpomínkách
Nerozumím tomu
Vždyť nemám ještě v úmyslu zemřít
Snad že jsou navždy
kusem mého Já

POVZDECHNUTÍ

Mám srdce velké
že by se tam vešly
všechny krásné ženy světa
Avšak jiné orgány
už tak velké nemám

POHLEDY

Dívá se na mě
Já se dívám na ni
Krátíme si cestu těmi pohledy
A čas mizí

DVĚ PANIČKY V KAVÁRNĚ

Před sebou každá kávu

Mobil

Krabičku cigár

Na ní rozžvejkanou žvejkačku

Vedle zapalovač

V ruce kouřící cigáro

A plnou pusu prázdných slov

PO ŠPIČKÁCH

Jsi tak křehká
že se tě bojím dotknout
abych ti neublížil
Bojím se promluvit
abych tě nezranil
A tak chodím po špičkách
A z uctivé vzdálenosti
vymýšlím strategii
Vymýšlím ji už dlouho
A ještě dlouho budu

KONCERT PRO OČI

Světelné paprsky
pronikly do pokoje
a prošly tmou
Tvá bílá ruka
si s nimi hraje
Jezdí po nich
Protíná je
Nastavuje jim svoji dlaň
Brnká na ně
Je to koncert
pro mé oči

TĚŽKÉ ROZHODNUTÍ

Sbalit se
Zavřít za sebou
A jít
Tam
kde je ticho a klid
Kde je víc stromů
než aut
Kde se nespěchá
Kde je léto zelené
a zima bílá
Kde z okna vidíš srnky
Kde lidi na sebe
mají víc času
Kde je to nahoru
a hned zase dolů
Sbalit se
Zavřít za sebou
A jít
Co mi v tom brání?
Jen ta odvaha
se rozhodnout

KOŤATA

Kočka neumí nenávidět
a neumí plakat
Proto tak tiše
sedí mu na klíně
a on ji hladí
jako svou nejmilejší
Už dávno, dávno zapomněl
že jí včera
pomalu, pomaloučku
ve jménu lidskosti
utopil tři koťata

MÁJ

Pod bílou třešň
chtěl bych tě políbit
abych si navždy pamatoval
ten zážitek dnešní

Ale byla už odkvetlá
Stejně jako já

VE VLAKU

Ze čtyř lidí v kupé
mají tři dráty v uších
Jen já jsem divnej

Skoro všechny ženy

které jsem dnes potkal
byly krásné
To se mi dřív nestávalo

Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky

I když bys to mnohdy chtěl

Zase s tebou líhám
Jako v pravěku mého mládí
Jen tenkrát to bylo hodně fyzické
Dnes je to jen v duchu

Dávno, dávno ta řeka otekla

JEN OBČAS

Už zhojeny jsou dávné rány
Už mě nic nebolí
Jen občas, jen občas
malá lítost se vzpomínkou zavítá
Už mě nic nebolí
Jen občas jizva zasvědí

KOČKA

Večer na zahradě
čtu nahlas verše
Čtu je své kočce
Ó jak krásně a tiše poslouchá
Moje kočka poezii rozumí

PŘÁTELŮM

Ano, ano, ano!
Mohl bych být pořádnější
Mohl bych se lépe oblékat
Mohl bych být méně konfliktní
Ano, ano, ano!
Mohl bych méně číst
a více pracovat
Mohl bych studovat
a být třeba magistrem
Mohl bych více chodit do společnosti
a naučit se třeba i tančit
Ano, ano, ano!
Spoustu bych toho mohl
Ale měli byste mě pak více rádi?

Prosím dnešní noc

aby zvolnila svůj sprint
Vždyt' zítra
už tu nebudeš

Kdyby tak aspoň jednou
ta černá kněžka
vyslyšela mé přání

Štěstí mi prchá
jak do zad mě bodá
svítání

JAK VEJCE

Oč větší je srdce
oč více se do něj vejde
o to méně vydrží
Plná srdce
jak vejce pukají

PŘÍBĚH

Mladý byl, když mořská pěna
vytékala z hor
A starý bude, až písek ze Sahary
spadne na slatiňanskou Třešňovku
Je někde v druhé půlce cesty od zrození k hrobu
ale zapomněl to vzít na vědomí
Vzpomínek má jako celý domov důchodců
A radovat se umí jako písničkové oddělení
z mateřské školky
Nejde ho přehlížet
Nejde ho nemít rád
Nejde na něj nevzpomínat

A holek co měl
Co jich miloval
A co milovaly jeho
Světlé i tmavé
Chytré i hloupé
Tiché i divoké
Hladké i rozedrané
Ve střevíčkách i bosé
V šatech i nahé
Holky jako štika
Holky jako cumel
Holky jako říční jez
Holky jako horské oko
Všechny ho milovaly
I on je všechny miloval
A se všemi se miloval
A všem byl věrný
Jako nejvěrnější pes
Žádnou nezradil
Žádné neublížil
Jeho srdce bylo tak velké
že se tam pohodlně vešly všechny
A ještě zbylo místo
Žádnou si nevybral
Na každé se nakonec něco našlo
Ale vybírání stalo se mu vášní
Vybírání bylo jeho chlebem

Kdyby si nakonec vybral

přestal by milovat

Kolem něj se děly změny
Rodily se děti všem jeho láskám
A žádná matrikářka nezapsala do kolonky otec
jeho jméno
I když ... někdy by možná mohla
Děti rostly
A jejich matkám rostly faldy
Jejich matky si barvily vlasy na šedo
aby zakryly šediny
Matky přestaly být zajímavé
Zato dcery byly krásné
Byly jako štika
Jako cumel
Jako říční jez
Jako horské oko
Miloval je
Nikdo jiný je nemiloval tolik jako On
Ještě nespádl písek ze Sahary
na slatiňanskou Třešňovku
Měl tedy právo nebýt starý
Jen zapomněl, že s mořskou pěnou
co kdysi vytekla v krkonošských kopců
si pohrává příboj v Severním moři
Čekal
Čekal až dcery pochopí
že je nikdo nemůže mít rád víc než On
Čekal až dcery zatouží
mít po svém boku
zkušeného
mladého Metuzaléma
Básníka
Sportovce
Čekal až dcery pochopí
v čem je kvalita muže
Ale ony nechápou
Jsou hloupé

Nejčastějším společníkem stává se mu Smutek
Nejvěrnější milenkou Samota
Stával se časovým boháčem
Mohl by ho rozdávat

kdyby to uměl
Neztratil žádného kamaráda
Nikdo ho nepřestal mít rád
Jen ti kamarádi byli žebráky
Stále jim něco chybělo
Minuty
Hodiny
Dny
Roky
Živili jeho lásky
Živili dcery matek
Holky jako štika
Holky jako cumel
Holky jako říční jez
Holky jako horské oko
Všichni ho měli rádi
ale zavírali před ním své ženy
své dcery
a jednou budou zavírat i své vnučky

Je hezké mít velké srdce
Je hezké mít ho plné lásek
Plné přátel
Plné skal
Plné luk
Plné nebe
Plné krásy
Ale mnohem příjemnější je to pro toho
kdo v tom srdci má své místo
než pro toho, kdo to srdce nosí
Ach vy pasažéři
Když už se vezete, zatlačte někdy
Zapřáhněte se
Rozpřáhněte ruce a vemte to veliké srdce
do své náruče
Pohoupejte ho
Pochovejte ho
Pohladaťte ho
Starejte se o to velké srdce
Jinak jednou pukne

Kdyby to srdce puklo

vyvalilo by se tolik bolesti
Bolest by zatékala pode dveřmi do bytů
Lezla by komínem
Lezla by vám za košili
Pálila by v krku
V rozkroku holek
jako štika
jako cumel
jako říční jez
jako horské oko
A všem by nakonec něco chybělo
Všem by bylo smutno
A všichni by vzpomínali v dobrém
na krásné velké srdce
O puklých srdcích jen v dobrém

Ale dokud tluče
dokud vás nosí
dokud je nad vámi jak anděl strážný
hýčkejte si ho
Je na cestě od zrození k hrobu
A před sebou má tu menší půlku
Saharský písek se vznáší v ovzduší

O b s a h

- 2 Pukne skála
- 3 Na hrobu básníka
- 4 Cesty se delší
- 5 CHEB 1978
- 6 DOUPOV 1979
- 7 Slyším šum tvých vlasů v bezvětrí
- 8 Už dávno dozněly tvoje kroky
- 9 VZPOMÍNKA
- 10 PODVOD
- 11 Čaj piji nejraději sám
- 12 Teď jsi ještě prasetem
- 13 Nemám rád tenhle vítr
- 14 SLUNCE
- 15 VYSOČINA
- 16 STÁŘÍ
- 17 VELKÝ ČIN
- 18 Neberme zemi, co jí patří
- 19 Lehnu si na nahý na louku
- 20 I strom má oči
- 21 MOROVÝ SLOUP
- 22 VZPOMÍNÁNÍ
- 23 SLZY
- 24 LÉTO
- 25 Zatímco mé svaly tiše atrofují
- 26 Když cítím tvé vlasy
- 27 Podzimní chladná Orlice
- 28 STAŘÍK
- 29 Jako když se dotknou
- 30 LÉK
- 31 ŠTĚSTÍ
- 32 SVĚT PATŘÍ JINÝM
- 33 STOKA
- 34 Když člověk nemá co říci
- 35 Hranice jsou nestálé
- 36 PESIMISMUS
- 37 JAZZ
- 38 NEURČITÉ POHLAVÍ
- 39 V TŘEŠŇOVCE
- 40 DOTEK
- 41 NĚCO SE BLÍŽÍ
- 42 Srnec barvil jehličí
- 43 Nepoznal jsem ji

- 44 Někam se mi zakutálel míč
45 LOUKA POD TARABKOU
46 OČI
47 TOUHA
48 Roční období
49 NA BĚŽKÁCH
50 CHATKA GÓRZYSTÓW
51 V čajovně
52 Vstoupil do čajovny
53 Přejmenuji si tě
54 Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky
55 PIANISTKA
56 BOLEST
57 ODCHODY A PŘÍCHODY
58 Chci mít rád
59 Listí opouští své stromy
60 ŠKODA
61 ZÁKONY ŽIVOTA
62 MYŠLENKA
63 POD RÉVOU
64 NA STRÁŽI
65 MÉ DCEŘI JE ŠEST
66 KUS MÉHO JÁ
67 POVZDECHNUTÍ
68 POHLEDY
69 DVĚ PANIČKY V KAVÁRNĚ
70 PO ŠPIČKÁCH
71 KONCERT PRO OČI
72 TĚŽKÉ ROZHODNUTÍ
73 KOŤATA
74 MÁJ
75 VE VLAKU
76 Skoro všechny ženy
77 Nevstoupíš dvakrát do stejné řeky
78 JEN OBČAS
79 KOČKA
80 PŘÁTELŮM
81 Prosím dnešní noc
82 JAK VEJCE
83 PŘÍBĚH

Zdeněk Jirásek (1958) se ženou a třemi dětmi žije ve Slatiňanech.

Jeho básně se objevují v literární čtvrtletníku Paronyma, v bulletinu Kruh, v internetovém Divokém víně a v několika sbornících.

V roce 2012 vydal sbírku Dívka s koblížky (Oftis)

Ve Slatiňanech pořádá literárně hudební Laskavé večery.

Založil a provozuje 1. Slatiňanskou pomocnou univerzitu, ve které je samozvaným rektorem.